

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Grzegorz Pastuszko

w sprawie ze skargi M. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie o sygn.
I S 77/23,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 11 lipca 2024 r.,

- 1. odrzuca wniosek M.J. o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego;**
- 2. odrzuca skargę;**
- 3. umarza postępowania wywołane wnioskami M.J. o zawieszenie postępowania;**
- 4. umarza postępowanie wywołane wnioskiem M. J. o zwolnienie od kosztów sądowych;**
- 5. oddala wniosek M. J. o zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu skargowym.**

Paweł Czubik Joanna Lemańska Grzegorz Pastuszko

UZASADNIENIE

W dniu 12 lipca 2023 r. (data prezentaty) M. J. (dalej: Skarżący), reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł do Sądu Najwyższego – za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w Katowicach – skargę na przewlekłość postępowania o sygn. I S 77/23, toczącego się przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w przedmiocie skargi na przewlekłość postępowania przed Sądem Okręgowym w Katowicach, domagając się przyznania mu nie mniej niż 6000 zł tytułem odszkodowania oraz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu skargowym. Skarżący w skardze wniósł również o wyłączenie od orzekania w niniejszej sprawie imiennie wskazanych w tym piśmie sędziów powołanych na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami Ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 3), a także o zwolnienie od kosztów sądowych, wskazując na swoją trudną sytuację finansową. Jednocześnie domagał się zawieszenia niniejszego postępowania do czasu rozpoznania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytań prawnych przedstawionych przez Sąd Najwyższy w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w sprawie I NB 4/23 oraz Sąd Rejonowy Katowice – Wschód w Katowicach w sprawie VII GCo 439/23.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie wskazać należy, że wniosek o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego, sformułowany w skardze, podlega odrzuceniu jako niedopuszczalny.

Wniosek o wyłączenie został bowiem złożony w treści pisma wszczynającego sprawę przed Sądem Najwyższym, a zatem jeszcze przed wyznaczeniem składu orzekającego w niniejszym postępowaniu. Tymczasem w uchwale składu siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z 26 lipca 2019 r., I NOZP 1/19, Sąd Najwyższy rozstrzygnął, że wniosek o wyłączenie sędziego niewyznaczonego do rozpoznania sprawy jest niedopuszczalny, przy czym sędzia objęty takim wnioskiem o wyłączenie może zasiadać

w składzie sądu rozpoznającego ten wniosek. Stanowi o tym również obecnie art. 53¹ § 1 pkt 3 k.p.c.

Przechodząc do dalszych rozważań, wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 Ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725; dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego.

Katalog postępowań, w których stronom przysługuje uprawnienie do wniesienia skargi na przewlekłość, ma charakter zamknięty i został określony w art. 3 ustawy o skardze na przewlekłość. Powołany przepis, którego brzmienie jest jednoznaczne i nie budzi żadnych wątpliwości interpretacyjnych, nie przewiduje przy tym możliwości wniesienia skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania bez nieuzasadnionej zwłoki postępowania toczącego się na skutek wniesionej wcześniej przez skarżącego skargi na przewlekłość postępowania. W judykaturze Sądu Najwyższego ugruntowane jest bowiem stanowisko, że w istocie rozpoznanie skargi na przewlekłość postępowania nie ma samodzielnego przedmiotu, lecz jest jedynie elementem postępowania głównego. Zarazem postępowania ze skargi na przewlekłość nie można traktować jako samodzielnej sprawy (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 kwietnia 2006 r., III SO 30/05).

Z powyższych względów skargę Skarżącej na przewlekłość postępowania zainicjowanego wcześniej wniesioną przez nią skargą na przewlekłość innego postępowania należy uznać za niedopuszczalną z mocy ustawy.

W konsekwencji, na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 397 § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, skargę na przewlekłość należało odrzucić.

Jednocześnie, wobec odrzucenia skargi, zbędnym stało się orzekanie w przedmiocie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych oraz wniosków o zawieszenie postępowania skargowego. Z tych też przyczyn Sąd Najwyższy, na podstawie art. 355 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, umorzył postępowanie zainicjowane tymi wnioskami.

Wobec oczywistej niedopuszczalności skargi na przewlekłość Sąd Najwyższy, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., oddalił wniosek o zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Paweł Czubik Joanna Lemańska Grzegorz Pastuszko

[SOP]

[a!]